

Landschapspark Buytenland te Albrandswaard

Advies voor richtlijnen voor het milieueffectrapport

22 november 2007 / rapportnummer 1982-51

1. HOOFDPUNTEN VAN HET ADVIES

De Provincie Zuid-Holland heeft het voornemen om Landschapspark Buytenland aan te leggen, een park van 600 hectare met natuur en recreatie als hoofdfunctie. Om dit park te kunnen verwezenlijken wordt het bestemmingsplan gewijzigd. De gemeenteraad van Albrandswaard is het bevoegd gezag in deze procedure.¹

De Commissie beschouwt de volgende punten als essentiële informatie in het milieueffectrapport (MER). Dat wil zeggen dat het MER onvoldoende basis biedt voor het meewegen van het milieubelang in de besluitvorming, als de volgende informatie ontbreekt:

- Een **gebiedsanalyse** van de kwaliteiten en waarden van het plangebied met aandacht voor landschap, cultuurhistorie, archeologie, recreatie, natuur, bodem, water en landbouw.
- Een concrete invulling van de **randvoorwaarden en doelen** voor het realiseren van hoogwaardige natuur en openluchtrecreatie, op basis van deze gebiedsanalyse en het beleidskader. Geef inzicht in de bandbreedte van de inrichtingsmogelijkheden van het plangebied.
- Een **toetsingskader** dat mede gebaseerd is op de analyse van het gebied en de doelen uit de Planologische Kernbeslissing Project Mainport Rotterdam. De alternatieven moeten aan dit kader worden getoetst op doelbereik en effecten.
- Een **samenvatting** van het MER, waarin de belangrijkste informatie voor de besluitvorming is opgenomen.

De Commissie bouwt in haar advies voort op de startnotitie. Dat wil zeggen dat dit advies **niet** zelfstandig leesbaar is, maar in combinatie met de startnotitie moet worden gelezen.

2. ACHTERGROND EN BESLUITVORMING

2.1 Achtergrond en beleidskader

De regio Rotterdam heeft een tekort aan natuur en kwalitatief hoogwaardige recreatiegebieden dicht bij de stad. Tussen Rhooen en de Oude Maas wordt daarom het Landschapspark Buytenland aangelegd. Onderbouw in het MER (mede op basis van de informatie uit het PKB-besluit) waarom voor deze locatie is gekozen. Om dit park aan te kunnen leggen moet het bestemmingsplan van de gemeente Albrandswaard worden gewijzigd.

De belangrijkste beleidskaders voor het Landschapspark Buytenland zijn de Planologische Kernbeslissing Project Mainport Rotterdam (PKB-PMR) en het Streekplan Regio Rotterdam (RR) 2020.² De PKB bevat een viertal Beslissin-

¹ Voor informatie over de m.e.r.-procedure zie bijlage 1

² Planologische kernbeslissing Project Mainport Rotterdam (2006) Deel 4: Definitieve tekst na parlementaire instemming. Ruimtelijk Plan Regio Rotterdam 2020, tien punten voor de regio Rotterdam. Provincie Zuid-Holland en Stadsregio Rotterdam, december 2005

gen van wezenlijk Belang (BwB)³ die de directe aanleiding vormen voor het project Landschapspark Buytenland. Dit initiatief geeft concreet invulling aan de BwB nummer 19, namelijk de realisatie van 600 hectare natuur en recreatie en heeft raakvlakken met de BwB-en 20, 21 en 22 (zie startnotitie pagina 15).

2.2 Ambitie, doel en randvoorwaarden

De doelen van het Landschapspark zijn uit het beleidskader PKB PMR af te leiden. Om alternatieven te kunnen ontwikkelen moeten deze doelen nader worden ingevuld. Voer een gebiedsanalyse uit die de huidige en potentiële waarden en ruimtelijke kwaliteit van het plangebied inzichtelijk maakt voor:

- het landschap
- de cultuurhistorie en archeologie;
- de natuur;
- de bodem;
- het woon- en leefmilieu. Werk hiertoe een kansen-/belemmeringen kaart uit voor de aspecten geluid (waaronder stiltegebieden), lucht en externe veiligheid (mede in relatie tot de buisleidingen in het gebied⁴);
- het water.

Analyseer ten behoeve van de recreatie opgave de vraag naar:

- openlucht recreatie⁵ en 'groene' educatie en geef aan wat de doelgroepen zijn;
- producten die de 'verbrede' landbouw⁶ kan bieden.

Gebruik deze analyses om de ambities en in het bijzonder de vertaling daarvan naar randvoorwaarden en doelstellingen op het gebied van natuur en recreatie (waaronder ook groene educatie) scherp te stellen. Uit de analyses moet naar voren komen welke recreatieve mogelijkheden (bandbreedte binnen randvoorwaarden) het gebied heeft⁷. Maak inzichtelijk welke natuurdoeltypen⁸ kunnen worden gerealiseerd.

2.3 Relatie met de omgeving

De startnotitie gaat in op de samenhang en de relaties van het Landschapspark (plangebied) met een aantal ontwikkelingen in de omgeving. Besteed aanvullend ook aandacht aan:

- de wens om de golfbaan uit te breiden en het clubhuis te verplaatsen⁹;

³ Beslissing van wezenlijk Belang (BwB) nummer 19 t/m 22, zie startnotitie en PKB PMR deel 4 (zie ook voetnoot 11 en 12)

⁴ Zie bijlage 2 inspraakreacties nummer 55 en 56 van Rijkswaterstaat Zuid-Holland en Veiligheidsregio Rotterdam die wijzen op de aanwezige risicobronnen in het gebied

⁵ Zie bijlage 2 diverse inspraakreacties vragen om ruimte voor openluchtrecreatie zoals skeeleren (nr. 1), vliegeren, duiken, ruitersport (nr. 12), vissen, fietsen, zwemmen (nr. 7), parachutespringen (nr.49)

⁶ Zie bijlage 2 diverse inspraakreacties vragen om agrarische activiteiten te combineren met recreatie en educatie zoals bijvoorbeeld een natuurcamping (nr. 18) zorgboerderij, schapenfokkerij en kinderboerderij (nr. 8),

⁷ De Commissie is van mening dat een kwantitatieve behoefteaming naar recreatieve voorzieningen in dit project geen toegevoegde waarde heeft. Kijk naar vergelijkbare recreatieve projecten om zo meer inzicht in de gebruikers en hun behoeftes te krijgen

⁸ Gebruik hiertoe het Handboek Natuurdoeltypen van LNV en ontwerp, mede gebaseerd op basis van lokale kennis van bijvoorbeeld natuurverenigingen, een gebiedsspecifieke uitwerking

⁹ Zie bijlage 2 inspraakreactie nummer 26 waarin insprekers vragen om in de aanstaande m.e.r.-procedure onderzoek op te nemen naar de uitbreiding van de golfbaan met als essentieel onderdeel de verplaatsing van het clubhuis

- de haalbaarheid van het recreatief concentratiepunt in of nabij het plangebied in relatie tot de aanleg van het Landschapspark;
- de begrenzing van de 600 hectare in relatie tot de doelstellingen van het project en ontwikkelingen in de omgeving;
- de ecologische verbinding met de EHS en Natura 2000-gebied de Oude Maas¹⁰.

2.4 Te nemen besluit(en)

Bestemmingplan

Kern van het PKB besluit is de Beslissing van wezenlijk Belang (BwB) nummer 19¹¹, die in het bestemmingsplan wordt uitgewerkt. Het plangebied is op basis hiervan ook afgebakend. Dit betekent dat BwB 20, 21 en 22¹² buiten het plangebied vallen en daarmee buiten de scope van dit project. Ze zijn echter van belang voor het realiseren van de doelstellingen van het project, omdat ze mede zorgen voor de bereikbaarheid van het recreatiegebied. Geef aan hoe de invullingen van deze BwB-en mogelijk worden gemaakt. Met name voor de verbinding tussen IJsselmonde en Rotterdam moet bij het ontwerp en de inpassing bijzondere aandacht worden besteed aan de (sociale) veiligheid en beleving van deze verbinding.

In de startnotitie wordt aangegeven dat het om een “gedetailleerd bestemmingsplan” gaat. Geef aan hoe gedetailleerd het plan wordt uitgewerkt en werk het MER op een vergelijkbaar detailniveau uit.

Watertoets

Doorloop de procedure voor de watertoets en betrek deze informatie bij het opstellen van het MER.

Flora- en Faunawet

Geef aan of voor het voornemen een ontheffing op grond van artikel 75 van de Flora en Faunawet moet worden aangevraagd. Indien dat is vereist, motiveer dan in het MER op grond waarvan wordt verondersteld dat ontheffing verleend zal worden en voor welke soorten dat geldt. Geef in het MER aan welke beschermde planten- of diersoorten voorkomen in of nabij het plangebied en of sprake kan zijn van verstoring van beschermde soorten.

¹⁰ Zie bijlage 2 inspraakreacties nummer 55 van Rijkswaterstaat Zuid-Holland die de wenselijkheid van een goede waterkwaliteit benadrukt en wijst op de gevaren van stilstaand water en derhalve de wenselijkheid van een goede doorstroming/doorspoeling en nummer 57 van het Zuid-Hollands Landschap die wijst op het belang van het watersysteem en mogelijkheden van vismigratie

¹¹ BwB 19: In het gebied Midden-IJsselmonde wordt een openbaar toegankelijk natuur- en recreatiegebied gerealiseerd met een oppervlak van circa 600 hectare. Het gebied ten noorden van de Essendijk zal de hoofdfunctie openluchtrecreatie met natuurwaarden krijgen. Het gebied ten zuiden van de Essendijk zal de hoofdfunctie hoogwaardige natuur met recreatief medegebruik krijgen. Bij de transformatie van Midden-IJsselmonde zal ruimte blijven voor agrarische bedrijvigheid en zullen bestaande landschappelijke en cultuurhistorische elementen zo veel mogelijk behouden blijven

¹² BwB 20: In het noordwestelijk deel van Midden-IJsselmonde is de ontwikkeling als recreatie- en natuurgebied richtinggevend. In deze groene omgeving is als ondergeschikte ontwikkeling de vestiging van hoogwaardige stedelijke functies mogelijk. De nadere invulling van het gebied en de besluitvorming hierover vindt plaats in het streekplan

BwB 21: Het Rijk verzoekt de provincie de ruimtelijke mogelijkheden open te laten om op de locatie van de bestaande golfbaan langs de Oude Maas op termijn een getijdengebied te realiseren

BwB 22: Teneinde de barrière die gevormd wordt door de infrastructuurbundel zo veel mogelijk op te heffen zal voor langzaam verkeer tussen Midden-IJsselmonde en het stedelijk gebied van Rotterdam-Zuid een groene verbinding worden gerealiseerd in afstemming met de infrastructuurbundel A15 en de (groen)structuur in de zuidflank van Rotterdam

Natuurbeschermingswet

De startnotitie geeft aan dat op basis van onderzoek¹³ er geen significant negatieve gevolgen zijn te verwachten. Op basis van dit onderzoek kan de Commissie meegaan in deze conclusies. Neem de informatie uit dit onderzoek over in het MER en actualiseer deze informatie. Geef op basis van deze actualisatie aan of er een vergunning in het kader van de Natuurbeschermingswet moet worden aangevraagd voor dit project, zo ja verwerk de informatie hiervoor in het MER.

3. VOORGENOMEN ACTIVITEIT EN ALTERNATIEVEN

3.1 Algemeen

De voorgenomen activiteit is het realiseren van 600 hectare natuur en recreatie. De verschillende ontwikkelingen in het plan- en studiegebied die mogelijk zijn kunnen worden gezien als bouwstenen voor de alternatieven. Werk de verschillende bouwstenen in het MER uit en geef aan hoe hier alternatieven uit worden samengesteld.

3.2 Referentiesituatie en nulalternatief

Beschouw de referentie (=nulalternatief) als de huidige situatie inclusief autonome ontwikkeling. Daarbij wordt verondersteld dat er geen extra impuls is om beleidsdoelen vanuit PMR en de regio te realiseren en dat er dus geen 'ingrijpen' door de overheid plaatsvindt. Beschouw in de referentiesituatie de autonome stedelijke ontwikkelingen in het studiegebied, de toenemende druk op het open gebied en de ontwikkelingen in het plangebied die hiermee samenhangen¹⁴. Beschouw het nulalternatief zowel als referentiesituatie en als volwaardig alternatief dat kan worden getoetst op doelbereik. Zo kan worden nagegaan wat 'niets doen' voor het gebied betekent.

3.3 Albrandswaardse variant

Werk de Albrandswaardse variant als volwaardig alternatief uit. Ook deze variant moet voldoen aan de doelstellingen en randvoorwaarden die voortvloeien uit de PKB.¹⁵

3.4 Bouwstenen voor alternatieven

De modellen van de Rijksadviseur voor het landschap vormen een goed startpunt voor verdere ontwikkeling van de alternatieven. In de startnotitie worden de doelstellingen openluchtrecreatie en hoogwaardige natuur en de elementen ontsluiting en parkeervoorzieningen toegelicht. Werk deze in het MER uit als bouwstenen. Voeg daarnaast de volgende bouwstenen toe:

¹³ Koolstra & Ottburg (2005). PMR 750 hectare natuur en recreatie

¹⁴ De ontwikkelingen in het plangebied kunnen onder andere in kaart worden gebracht door de trends in de zichtbare ruimtelijke ontwikkelingen in het gebied door te trekken. Hierbij moet wel rekening worden gehouden met relevante toekomstige wetgeving

¹⁵ Zie bijlage 2 inspraakreactie nummer 57 van het Zuid Hollands landschap waarin wordt betwijfeld of de Albrandswaardse variant 'PKB-proof' is vanwege het grote aandeel akkerbouw (190 ha.)

De golfbaan

De eigenaar van de golfbaan heeft gevraagd te onderzoeken of de uitbreiding van de golfbaan mogelijk is in het projectgebied. Werk in het MER uit wat de invloed hiervan is op de inrichtingsmogelijkheden van het gebied met de hoofdfunctie hoogwaardige natuur met recreatief medegebruik. Betrek hierbij de ontsluitingsmogelijkheden van het gebied en de golfbaan.

Agrarische bedrijvigheid

Het rapport 'Mogelijkheden voor agrarische bedrijvigheid bij de transformatie van Midden-IJsselmonde'¹⁶ concludeert dat het continueren van de huidige vorm van agrarische bedrijvigheid niet mogelijk is, maar ook dat er goede mogelijkheden lijken te zijn voor andere vormen. Bekijk daarom of binnen de randvoorwaarden van de nieuwe hoofdfuncties in het gebied er mogelijkheden zijn voor vormen van agrarische bedrijvigheid. Gebruik de benadering zoals weergegeven in het rapport voor het formuleren van concrete opties.

Cultuurhistorie

Stem de nieuwe functies in het gebied af op de cultuurhistorische waarden en elementen. Zoek hierbij naar kansen om deze waarden te versterken. De Commissie adviseert de aanbevelingen uit het Raaprapport 791 hiervoor te gebruiken.¹⁷

Natuur

In opdracht van de provincie zijn eerder een groot aantal inrichtingsconcepten uitgewerkt.¹⁸ De daarbij gevolgde benadering heeft geleid tot bruikbare aanzetten voor de invulling van natuur in de alternatieven. Geef de uitgangspunten voor het ontwikkelen van hoogwaardige natuur. Bijvoorbeeld versterking van de ecologische hoofdstructuur De Oude Maas of behoud van actuele natuurwaarden in het plangebied. Geef daarbij in de vorm van streefbeelden een visie op het ontwikkelen van hoogwaardige natuur. Specificeer dat vervolgens meer concreet in termen van natuurdoelen, gewenste kwaliteit, ecologische vereisten, en gewenste arealen per deelgebied.

Water

Het te realiseren watersysteem zal een belangrijke drager zijn voor de nieuwe functies natuur en recreatie. Werk de ambities en doelen uit ten aanzien van waterkwaliteit en -kwantiteit met het oog op het realiseren van een duurzaam watersysteem.¹⁹ Besteed daarbij aandacht aan opties en varianten voor wat betreft (natuurlijke vormen van) peilbeheer, doorstroming en de (ecologische) verbinding met De Oude Maas.²⁰

3.5 Meest milieuvriendelijk alternatief (mma)

Werk een mma uit gericht op een maximale invulling van natuur met aandacht voor het grijze milieu zoals aangegeven in de startnotitie.

¹⁶ L.Tummers, Grontmij & Peter Verkade Landschapsarchitecten (2003)

¹⁷ Bekius en Deunhouwer (2002). 750 ha natuur en recreatie, deelgebied Midden-IJsselmonde; inventarisatie en waardering van cultuurhistorische elementen en patronen

¹⁸ Boudewijn et. al. (2001). Hoogwaardige natuur bij IJsselmonde, Analyse van inrichtingsconcepten

¹⁹ Zie bijlage 2 inspraakreacties nummer 23 van Waterschap Hollandse Delta waarin wordt gevraagd om de aanleg van een 'zuiveringsmoeras'

²⁰ zie toelichting voetnoot 10 inspraakreacties 55 en 57

3.6 Fasering van het voornemen

Geef aan hoe de fasering van de aanleg van hoogwaardige natuur en recreatie verloopt. Geef aan of het mogelijk is de inrichting van het gebied in één keer te realiseren. Geef ook aan waar dat gezien de doelstellingen nodig is. Geef aan hoe er kan worden ingespeeld op de veranderende vraag en behoefte naar recreatie. Geef aan wat de fasering betekent voor de effecten op het milieu.

4. BEOORDELINGSKADER/TOETSINGSKADER

Het beoordelingskader/toetsingskader heeft als functie inzichtelijk te maken hoe groot de bijdrage is van elk van de alternatieven aan de verschillende doelen, waarbij aangenomen wordt dat ze voldoen aan de randvoorwaarden

Werk het beoordelingskader/toetsingskader uit de startnotitie verder uit zodat de realisatie van projectdoelen en effecten toetsbaar zijn. Actualiseer dit kader waar relevant.²¹ Maak daarbij een onderscheid tussen criteria waarmee het doelbereik wordt, en (milieu)effecten worden, gemeten. Presenteer doelbereik en effecten in afzonderlijke (deel)tabellen.

4.1 Agrarische activiteiten

Voeg het criterium agrarische activiteiten toe aan het beoordelingskader/toetsingskader en geef aan wat de bijdrage van agrarische activiteiten kan zijn aan natuur, recreatie, cultuurhistorie en landschap en geef een inschatting van de verwachte economische haalbaarheid.

4.2 Natuur

De startnotitie geeft aan dat de gevolgen voor natuur worden gekwantificeerd naar beschermde soorten en gebieden, alsmede ecologische relaties. Geef in het MER een beschrijving van die natuurwaarden in het plangebied en de verwachte ontwikkelingen daarin met de huidige situatie als startpunt. Geef op kaart de verspreiding van de relevante soorten en biotopen weer.

De in de startnotitie genoemde effectbeoordelingscriteria voor het projectdoel natuur zijn een goed uitgangspunt. Maak bij het uitwerken van de criteria en het opstellen van de effectbeschrijving voor natuur gebruik van de beschikbare informatie over dit gebied.²² De genoemde achtergrondstudies bevatten duidelijk uitgewerkte beoordelingscriteria en –kaders die goed bruikbaar lijken maar wellicht nog aangescherpt kunnen worden.

²¹ Zie bijlage 2 inspraakreactie 55 van Rijkswaterstaat Zuid-Holland waarin wordt aangegeven dat het beoordelingskader te algemeen van opzet is voor besluitvorming over een bestemmingsplan. Inspraakreactie 57 van het Zuid-Hollands Landschap, waarin suggesties worden gedaan voor nadere concretisering en uitwerking van de aspecten natuur, recreatie, landschap en cultuurhistorie, bodem en water en ruimtelijk kwaliteit. Bijvoorbeeld door het splitsen van het criterium “natuurlijkheid en mate van samenhang ecosystemen en door ruimtelijke kwaliteit als zelfstandig thema te behandelen. Inspraakreactie 38 van de ANWB die aangeeft ‘recreatieve winst’ te kwantificering in termen van lengte van paden, en de criteria vaarmogelijkheden en rust, bijvoorbeeld in termen van aantallen autoverplaatsingen, en tijdelijke effecten op landschap en milieu toe te voegen

²² Boudewijn et.al. (2001). Natuurontwikkeling in de Nieuwe polder en het Hoge Veld. Boudewijn et.al. (2002). Hoogwaardige natuur bij IJsselmonde, Analyse van inrichtingsconcepten. Koolstra & Ottburg (2005). PMR 750 hectare natuur en recreatie

4.3 Recreatie

Volg voor recreatie de werkwijze zoals beschreven in de startnotitie.

4.4 Landschap en cultuurhistorie

Beschrijf de opbouw van het landschap en ga daarbij in op de te onderscheiden dragers van het landschap, te weten aardkundige opbouw, het verkavelingspatroon en de visueel-ruimtelijke kenmerken, zoals openheid.

Beschrijf de effecten van de alternatieven op het landschap. Geef een beschrijving van de landschappelijke en cultuurhistorische waarden waar mogelijk effecten op kunnen treden. Waardeer de beschreven landschapstypen en historisch waardevolle elementen (zoals terpen en oude woongronden, dijken, kreken en boerderijen) aan de hand van de kenmerkendheid, de zeldzaamheid, de gaafheid, de vervangbaarheid en de samenhang.

Gebruik visualisaties om de effecten op het landschap inzichtelijk te maken.

Het gebied kent een aantal aardkundige objecten met een hoge archeologische verwachtingswaarde. Dit komt door de aanwezigheid van onder andere restgeulen, een aanwaspolder en een oude stroomgordel. Geef aan op welke wijze met deze waarden wordt omgegaan in de planvorming en wat de gevolgen zijn.

4.5 Bodem en water

Geef aan hoe het grondverzet wordt uitgevoerd. Beschrijf de effecten hiervan. Toets de alternatieven aan de doelstellingen van de Kaderrichtlijn Water. Het aspect water kan verder volgens de beschrijving uit de startnotitie worden uitgewerkt.

Beschrijf de mogelijke beïnvloedingszone van bodemverontreiniging²³ en de mogelijke effecten daarvan op de te realiseren doelen.

4.6 Verkeer en vervoer

Geef voor de verschillende alternatieven aan:

- de verwachte omvang en de verdeling van het aantal bezoekers op de piekdagen en andere dagen, met een inschatting van de waarschijnlijke herkomst van de bezoekers;
- wat de verwachte vervoerskeuze van bezoekers is: geef aan welke mogelijkheden er zijn voor milieuvriendelijk vervoer en hoe het gebruik van milieuvriendelijke vervoerswijzen kan worden gestimuleerd;
- de benodigde parkeercapaciteit op de verschillende dagen en de locaties daarvoor;
- de aangeboden parkeercapaciteit. Onderbouw de capaciteit per locatie, besteed daarbij aandacht aan de te verwachten grote variaties in het aantal bezoekers (zie hiervoor genoemde punt) en hoe met parkeren wordt omgegaan op (piek)momenten dat de capaciteit van de geboden parkeervoorzieningen niet voldoende is;

²³ Zie bijlage 2 inspraakreactie nummers 3, 16 en 45 die wijzen op de risico's van de aanwezige verontreiniging, de vuilstort/gifbelt en de mogelijke effecten daarvan door kwelstromen naar de polders.

- de verkeersintensiteiten op de toegangswegen en de consequenties voor de verkeersveiligheid en de verkeersafwikkeling. Beschouw hiertoe het gebruik van de ontsluitende wegen in relatie tot hun functie en vormgeving;
- de wijze waarop de veiligheid voor fietsers, voetgangers en andere gebruikers van wegen en paden wordt gewaarborgd, besteed hierbij ook aandacht aan de interactie met het autoverkeer in het gebied (bijvoorbeeld van en naar woningen en de golfbaan en het doorgaande verkeer op de Essendijk).

In Landschapspark Buytenland zal gezien het beoogde gebruik van het gebied relatief weinig infrastructuur voor autoverkeer zijn. Voor de bereikbaarheid voor hulpdiensten is dit een nadeel. Geef in het MER aan op welke wijze de bereikbaarheid voor hulpdiensten zal worden georganiseerd. Leg hierbij, waar mogelijk, een relatie met het aspect externe veiligheid.

4.7 Geluid

Ga na of er in het kader van het voornemen sprake is van activiteiten met een (verandering van de) geluidbelasting waar de (gewijzigde) Wet geluidhinder betrekking op heeft. Indien dit het geval is dient de geluidbelasting over de dag, avond en nachtperiode te worden beschouwd.

Geef aan in welke mate de activiteiten in het Landschapspark geluidhinder (binnen en buiten het park) kunnen veroorzaken en besteed aandacht aan de invloed van de geluidhinder op de recreatieve kwaliteit en gebruiksmogelijkheden. Besteed ook aandacht aan de vraag hoe de natuurwaarden in het gebied worden beïnvloed door geluid. Leg hierbij een relatie met de inrichting van het gebied (de locatie van natuurwaarden versus de geluidbronnen). Beschrijf in geval van knelpunten op welke wijze de geluidemissie kan worden beperkt.

Geef aan wat de meerwaarde van een afschermdende voorziening langs de A15 voor het gebied zou kunnen zijn en hoe deze voorziening zich qua vermindering van geluidbelasting verhoudt tot de aanpassingen in het gebied.

4.8 Lucht

Volg voor het onderzoek naar de luchtkwaliteit een tweetraps benadering. Ga eerst na of er sprake zou kunnen zijn van benadering van de grenswaarden voor NO₂ en PM₁₀ of overschrijding daarvan.²⁴ Beschouw hierbij de achtergrondconcentratie en de invloed van verkeersstromen (inclusief A15) en overige activiteiten in en rond het gebied. Ga ook na of het voornemen leidt tot toename van concentraties ten opzichte van de referentiesituatie en op welke plaatsen dit dan het geval is.

Voer, indien bovenstaande analyse leidt tot benadering of mogelijke overschrijding van de grenswaarden, een modelberekening uit conform de Regeling Beoordeling Luchtkwaliteit 2007 voor de concentraties NO₂ en PM₁₀. Voor fijn stof (PM₁₀) en NO₂ moet middels contourenkaarten op basis van modelberekeningen, inzicht worden gegeven in de concentratieniveaus en overschrijdingen van grenswaarden en/of plandrempels²⁵, zowel bij autonome

²⁴ Op 15 november 2007 treedt de Wet luchtkwaliteit in werking, deze wet vervangt het Besluit luchtkwaliteit 2005

²⁵ Overschrijding van plandrempels is toegestaan, maar verplichten wel tot het opstellen van een verbeterplan

ontwikkeling en uitvoering van de voorgenomen activiteit. Beschreven moet worden:

- de ligging en grootte (in ha.) van eventuele overschrijdingsgebieden;
- de hoogste concentraties binnen de overschrijdingsgebieden;
- het aantal woningen en andere gevoelige bestemmingen gelegen binnen de verschillende overschrijdingsgebieden²⁶;
- de mate van overschrijding van grenswaarden ter hoogte van woningen en andere gevoelige bestemmingen.

Opgemerkt kan worden dat in de regel de grenswaarden voor de overige stoffen genoemd in de Wet milieubeheer (luchtkwaliteitseisen) niet zullen worden overschreden. Gezien jurisprudentie is het raadzaam dan toch de concentraties van deze stoffen en de toetsing daarvan aan de grenswaarden op te nemen in het MER.

Volg de in ontwikkeling zijnde wet- en regelgeving op dit gebied intensief, omdat in de periode tot aan de besluitvorming de kans reëel is dat wijzigingen van kracht worden. Twee aandachtspunten hierbij zijn:

- de vaststelling door Europese Unie op afzienbare termijn van grens- dan wel streefwaarden voor PM_{2,5};
- de mogelijke besluitvorming omtrent derogatie²⁷, waardoor de grenswaarden voor NO₂ en/of PM₁₀ later van kracht worden.

5. OVERIGE ONDERDELEN

5.1 Leemten in milieu-informatie

Het MER moet aangeven over welke milieuaspecten geen informatie kan worden opgenomen vanwege gebrek aan gegevens. Deze inventarisatie moet worden toegespitst op die milieuaspecten, die (vermoedelijk) in verdere besluitvorming een belangrijke rol spelen, zodat kan worden beoordeeld wat de consequenties moeten zijn van het gebrek aan milieu-informatie. Beschrijf:

- welke onzekerheden zijn blijven bestaan en wat hiervan de reden is;
- in hoeverre op korte termijn zou kunnen worden voorzien in de leemten in informatie;
- hoe ernstig leemten en onzekerheden zijn voor het te nemen besluit.

5.2 Evaluatieprogramma

Bij vaststelling van het bestemmingsplan moet worden aangegeven op welke wijze en op welke termijn een evaluatieonderzoek verricht zal worden om de voorspelde effecten met de daadwerkelijk optredende effecten te kunnen vergelijken en zo nodig aanvullende mitigerende maatregelen te treffen. Het verdient aanbeveling, dat in het MER al een aanzet tot een programma voor dit

²⁶ Deze informatie is niet relevant voor de toetsing aan de grenswaarden en plandrempels. Deze gelden immers voor de buitenlucht in zijn algemeenheid (m.u.v. arbeidsplaatsen, waarop de Arbeidsomstandighedenwet van toepassing is). Voor het verkrijgen van inzicht in de mogelijke gezondheidseffecten acht de Commissie het echter van belang ook inzicht te geven in de mate van blootstelling van de bevolking. Gevoelige bestemmingen zijn woningen, scholen, ziekenhuizen, speeltuinen en sportvelden

²⁷ Derogatie betekent uitstel voor het voldoen aan de grenswaarden. Afhankelijk van de ontwikkelingen in Europese regelgeving kan Nederland derogatie aanvragen

onderzoek wordt gegeven, omdat er een sterke koppeling bestaat tussen onzekerheden in de gebruikte voorspellingsmethoden, de geconstateerde leemten in kennis en het te verrichten evaluatieonderzoek.

5.3 Samenvatting van het MER

De samenvatting is het deel van het MER dat vooral wordt gelezen door besluitvormers en insprekers. Daarom verdient dit onderdeel bijzondere aandacht. De samenvatting moet als zelfstandig document leesbaar zijn en een goede afspiegeling zijn van de inhoud van het MER.

BIJLAGE 1: Projectgegevens

Initiatiefnemer: Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland

Bevoegd gezag: Gemeenteraad van Albrandswaard

Besluit: wijziging bestemmingsplan

Categorie Gewijzigd Besluit m.e.r. 1994: C.9 De inrichting van het landelijk gebied

Activiteit: aanleg van Landschapspark Buytenland met recreatie en natuur

Betrokken documenten

De Commissie heeft kennis genomen van de inspraakreacties en adviezen, die zij van het bevoegd gezag heeft ontvangen. Dit advies verwijst naar een reactie als die nieuwe inzichten naar voren brengt over specifieke lokale milieumstandigheden of te onderzoeken alternatieven.

Procedurele gegevens:

aankondiging start procedure in:	De Staatscourant d.d. 24 september 2007
aanvraag richtlijnenadvies:	14 september 2007
ter inzage legging startnotitie:	20 september 2007
richtlijnenadvies uitgebracht:	22 november 2007

Samenstelling van de werkgroep:

Per project stelt de Commissie een werkgroep samen. De werkgroepsamenstelling bij het onderhavige project is als volgt:

Ing. R.J.M. van Aalderen

dr.ir. H.F.M. Aarts

ir. H. Otte

dr. N.J.P. de Vries

drs. R. Meeuwsen (secretaris)

drs. L. van Rijn-Vellekoop (voorzitter)

BIJLAGE 2: Lijst van inspraakreacties en adviezen

INSPREKERS: OVERZICHT

1	H.C. Mol, BARENDRECHT
2	D.N. Hüpscher, POORTUGAAL
3	H.M. van Langeveld, RHOON
4	M.M. Boer, RHOON (mede namens: mevrouw J. Boer-Groenenboom)
5	W. Vonk, BARENDRECHT (namens: Golfclub Oude Maas, Rhoon Golfcenter BV, Van Beuningen Beleggingsmaatschappij Rhoon, van Beuningen, Pendrecht, Cortegene, Natuurwinst BV, J.N. Sluiter)
6	Actiegroep De Kijvelanden en PPA, POORTUGAAL
7	G. de Reus, BARENDRECHT
8	Pensionstal de Hooge Stee, RHOON (mede namens: mevrouw M. Bos)
9	C.M. Chan, POORTUGAAL
10	3 eensluitende reacties ontvangen,
11	H. de Koning, RHOON
12	KNHS, BARENDRECHT
13	De Koning & Witzier, WAARDER (namens: G. van Herk, Essendijk 9, 3161 ED RHOON)
14	J. de Gier, BARENDRECHT
15	Ministerie van Defensie, UTRECHT
16	P. Hamelink, RHOON
17	W. van Prooijen, RHOON
18	2 eensluitende reacties ontvangen, (mede namens: W. de Koning)
19	Stichting Buisleidingenstraat Zuidwest Nederland, ROOSENDAAL
20	V.V.E. Residence Aquavista, RHOON
21	J. Londema, RHOON (mede namens: R. van der Waal)
22	Dagelijks Bestuur van Natuur- en Recreatieschap IJsselmonde, SCHIEDAM
23	Waterschap Hollandse Delta, DORDRECHT
24	H. van der Linden, RHOON
25	Platform Polders Albrandswaard, RHOON (mede namens: VTM, Vereniging Tegen Milieubederf; ANBO Rhoon; Vrouwen van Nu; Wijkforum Portland.)
26	AM Grondbedrijf B.V., NIEUWEGEIN (namens: Beleggingsmaatschappij Rhoon, Pendrecht en Cortgene BV, Fortis Vastgoed BV, St. Laurensinstituut, Hoekema-Wisboom, Roohé-Hoekema, AM Grondbedrijf B.V., Dutch Golf / DGA Travel BV)
27	LTO Noord Haarlem, HAARLEM
28	Gemeente Rotterdam, ROTTERDAM
29	Milieufederatie Zuid-Holland, ROTTERDAM
30	NBVP Vrouwen van Nu, RHOON
31	Ver.voor Natuur en Landschapsbescherming voor Midden-IJsselmonde en Oude Maas "De Carnisse Grienden", RHOON
32	Maatschap Wj. en L. van Kampen, RHOON (mede namens: L. van Kampen)
33	VTM Milieucommunicatie Rijnmond, ROTTERDAM
34	Overwater Rentmeesterskantoor B.V., STRIJEN (namens: Beleggingsmaatschappij Rhoon, Pendrecht en Cortgene BV)
35	Aannemingsbedrijf gebr. Barendregt v.o.f., RHOON (mede namens: C.A. Barendregt en P.G.W. Barendregt-Langenberg)
36	H. van der Pol, RHOON (mede namens: S.E. van der Pol-de Kluyver)
37	Natuurmonumenten, 'S-GRAVELAND
38	ANWB Koninklijke Nederlandse Toeristenbond, 'S-GRAVENHAGE
39	L.H. Kooijman, RHOON (mede namens: J.W. Kooijman-van der Linden)
40	M. van der Linden-Leeuwenburg, BARENDRECHT
41	A. Latenstein van Voorst-Woldringh, RHOON
42	Jachtcombinatie Portland, RHOON
43	Stadsregio Rotterdam, ROTTERDAM
44	M. Schäffers-den Breejen, RHOON
45	W.G. Warnaar, RHOON
46	Vogelwerkgroep van de Natuurvereniging Ridderkerk, RIDDERKERK

47 F. 't Hooft, RHOON
48 J.D. Binder, RHOON
49 Skydive Rotterdam, ROTTERDAM
50 Vogelbescherming Nederland, ZEIST
51 Rotterdam-Rijn Pijpleiding, HOOGVLIET ROTTERDAM
52 Deelgemeente Charlois, ROTTERDAM
53 N.V. Nederlandse Gasunie, WADDINXVEEN
54 Gemeente Barendrecht, BARENDRECHT
55 Rijkswaterstaat Zuid-Holland, ROTTERDAM (mede namens: ministerie van LNV)
56 Veiligheidsregio Rotterdam-Rijnmond, ROTTERDAM
57 Zuid-Hollands Landschap, ROTTERDAM
58 Evides Waterbedrijf, ROTTERDAM

Advies voor richtlijnen voor het milieueffectrapport landschapspark Buytenland

De Provincie Zuid-Holland heeft het voornemen om Landschapspark Buytenland aan te leggen, een park van 600 hectare met natuur en recreatie als hoofdfunctie. Om dit park te kunnen verwezenlijken wordt het bestemmingsplan van de gemeente Albrandswaard gewijzigd. Ten behoeve van de besluitvorming over dit bestemmingsplan wordt een Milieueffectrapport (MER) opgesteld. Dit advies van de Commissie voor de milieueffectrapportage geeft aan welke informatie het MER moet bevatten.

ISBN: 978-90-421-2231-4